XXV évfolyam. Celldömölk, 1929. november 21. 48. szám. Ara 20 fillér

KEMENESALJA

Megjelenik minden vasárnap reggel.
Előfizetési ár: negyedévre 2 pengő, félévre 4 pengő, egész évre 8 pengő.
Hirdetés dija előre fizetendő.

POLITIKAI LAP.
Felelős szerkesztő és kiadó: DINKGREVE NÁNDOR.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Dinkgreve Nándor könyvnyomdája Celldömölkön ide intézendők a szellemi részt illető közlemények hirdetések és mindennemü pénzilletékek

A keserü pirula.

Tardieu miniszterelnök személyesen vette kezébe a keleti jóvátétel kérdésének elintézését. A francia lapok előre sejtetik, mit jelent ez a személyes elintézés Magyarország számára. A kisantant megteremtője, Clemenceau leghivebb fegyvertársa, az uj francia miniszterelnök kivette a külpolitika gyeplőjét Briand óvatos, körültekintő és emberségesebb kezéből, az elvakult francia gloria jelszavával propagandát csinált a győzelmek mellett, a győztesek ellen.

A francia sajtó szerint Magyarország meg fogja gondolni a dolgot, a makrancos Budapestet jobb belátásra fogja birni a francia terror, a jóvátétel keserü piruláját pedig Bethlen István kormányzói müvészete lefogja nyeletni az országgal.

Ugyanakkor Benes külügyminiszter a Newyork Timesban holmi határkiigazitásokról beszél, mint amelyek nem fontosak. Egy pillanatra sem hittük eddig sem, hogy akár a cseheknek, akár a győzelem egyéb protekciós gyermekeinek sürgős lett volna a határkiigazitás. Annál kevésbbé hisszük ezt, mert a tiz éves évfordulójához közelálló »győzelem« birtokosai ez alatt a tiz esztendő alatt megmutatták, hogy nem akarják elintézni a magyar kérdést, nem akarják elintézni még akkor sem, ha ezzel a történelem előtt a legsulyosabb felelősséget vállalják egy olyan igazságtalanságért, melynek a tizedrésze, ha más államot ért volna, elég lenne ahhoz, hogy a világ közvéleményét reparációra sarkalja.

Csonka-Magyarország nem vár ezidőszerint barátság nyilatkozatot volt ellenségétől, Franciaországtól, mert ez ábránd volna. Nem vár ilyen önfeláldozó baráti gesztust a monarchiában volt fegyverbarátaitól: Csehországtól, Ausztriától, Romániától és Szerbiától. Egy dolgot azonban joggal követelhet a maga számára és ez az, hogy ne politikai diletánsok véleménye döntsön Európa délkeletének legfontosabb kérdésében, a magyar kérdésben.

A Hungária Rediviva kérdése nemcsak magyar ügy, hanem Európa kibontakozásának a kérdése. Az önmagát marcangoló Európa véres fejü bölcsei hiába akarják letagadni az emberiség elintézendő kérdéseinek táblájáról a magyar igazságot. Nevezhetnek bennünket makrancosoknak, militaristáknak, békebontóknak, ezzel a kérdés nincs elintézve. A magyar katona, a legnévtelenebb katona, a leghősiesebb katona sirja iszonyu mementóként fogja világgá kürtölni a történelem legvéresebb gyilkosságát: egy nép odaadta a saját jobb meggyőződése ellenére, hüségből és mindenki által fenyegetve legjobb fiait egy összeomló birodalom idegen határainak védelmére. Ebben a szörnyü küzdelemben azok döfték őt le igazában, akiknek földjét és határait védte. Ez a magyarság számlája, amelyet maga a történelem állitott ki és amelyet valamikor meg kell fizetni, vagy különben üres álom minden, amit a Hit és a történelmi eszmények prédikálnak.

A keserü pirula itt van a gyomrunkban, nem kell büvész hozzá, hogy lenyelesse velünk. A türelemnek azonban, a hires magyar türelemnek is van határa és ha már rólunk döntenek és nélkülünk, akkor Tardieu és társai elcsudálkozva fogják tapasztalni, hogy épen ebben a kérdésben olyan vihart idéznek föl, amelyet elcsillapitani többé nem lesz módjukban. A keserü pirulát ugy lehet maga a politikus fogja lenyelni, aki rájön arra, hogy a kicirkalmozott, kiagyalt szövetségesdinél hatalmasabb, elementárisabb erő maga a történelmi élet, mely egy fajta képességeit a válságos időkben megszázszorozhatja és igy a kis nyolcmilliós csonkaország ugyanannyit jelenthet, mint azok a látszólag nagy államok, amelyek a magyarság életét fenyegetik. A történelem megbuktatott már a népek lelkébe ojtott isteni erővel olyan római császárokat, akik Istennek hitték magukat. Tardieu és Benes ugyanilyen talmi istenek.

A magyar pénz gazdája.

Ifjabb Wekerle Sándorral egy nagy történelmi név vonult be a kormány listájába. Az első időben a néhai nagy Wekerle neve árnyékként borult fiára és csak a legutóbbi időben sikerült a nagy név fénye által vetett árnyékból a saját egyénisége teljes formájával kitünnie a magyar pénz uj gazdájának. A Wekerle név csodálatos másа lett egy masik nagy politikus családi nevének, a Tisza névnek. Ott is ugyanez az eset forgott fenn: a néhai Tisza Kálman emléke jóideig kisértett a fiatal Tisza István politikai szereplésében.

Amint azonban Tisza István egy-kettőre bebizonyitotta, hogy nem puszta letéteményese a nagy családi névnek, ugyanugy fokról-fokra és lépésről-lépésre bizonyitja be szemeink előtt az ifjabb Wekerle is, hogy a magyar pénzügyek zseniális kodifikátorának, néhai Wekerle Sándornak méltó fia, mert önálló uton jár.

Ezt az utat Trianon jelölte ki, a fölszabaditott Magyarország pedig az áldozatkészségnek olyan korszakába került, ahol a teherbirás maximuma és az életstandard minimuma az alapja a közgazdaságnak. Láttunk az átszervezés gigászi föladatai előtt összeroppanni a régi keretek közt jól bevált pénzügyi kapacitásokat, láttunk pénzügyminisztert, aki költő volt és drámairó, de megroppant abban a gigászi küzdelemben, amelyet egy önállósághoz nem szokott ország kezdeményező hiánya és a külföld rosszindulatu semlegessége ellen folytatni kellett. Ezekben a nehéz években Bethlen miniszterelnöknek kellett igen sokszor a pénzügyi tárca vezérkérdéseivel foglalkoznia, mig egy szép napon atyjától örökölt reális, filozofikus derüjével és egyuttal az uj magyar férfigenerációt jellemző teljes önállósággal Wekerle vette át a pénzügyek vezetését. Hivatalba lépése alkalmával csodálkozva figyeltek föl a kereskedelem és a pénzvilág arisztokratái, a magyar pénz gazdája az okos gazda bölcs és előrelátó intelmeivel kezdte, ha az öreg Wekerlét humorisztikusan ugy szokás föltüntetni, hogy mindent megigért,

A sikkasztó.

Irta: **Pintér Ferenc.**

Jenőnek hivták, de ő szivesebben Eugénnak nevezte magát. Minden nap késő éjjeli órákig nézte a szemközti asztal mellől az orosz táncosnőt. Kátja mindennap hussalátát evett előételnek és az ötpengős fehérből fizettetett. féllitert forralva. Kátja ugyanis mindig feketeruhás urakkal jött, illetve mindig eggyel, de mindig mással. Jenő, aki szivesebben Eugénnak hivta magát, latta, hogy Kátja csak a vacsora elején volt kedves a partneréhez, a tészta előtt fátyolos szemmel bámult a levegőbe és különösen ha a zene valami érzelmes szláv nóta változatát játszotta, még könnyek is csillogtak a szemében. Szőke volt, kicsit kövérkés, olyan mint egy pasztelikép, a nyakán fekete bársonyszalag, rajta csillogó brilliansok. Ez olyan különös volt ebben a pesti lokálban, mint a regényes Oroszország, a cár országa, Raszputin, Jusszupov, gárda, kozákok, jégünnepély, Dosztojevszkij és Tali palota.

A zene a Sóny Boyt játszotta az amerikai karácsony ünnepélyességével, sok drámával és zokogással. Sikkasztó Jenő megnézte az óráját és átült a Kátja megszokott helyére. Gyorsan itta borát, részeg akart lenni, az alkoholtól elmulik majd ez a kellemetlen érzése. Bizonyára csak képzelődik, nem is őt nézik a vendégek. Legfeljebb azon csodálkoznak, hogy ilyen kitünő bort hozatott. Az ezreseken nem látszik, hogy ugy lopta őket, de különben is mind a három különböző helyeken a zsebében lapul meg. A saját megnyugtatására azonban odaszólt a pincérnek: — remek dolog a sorsjegy, én mondom magának, mester!

Kátja nem jött. A bor elfogyott. Hozatott még egy üveggel, mert a zenészek nagyon neki muzsikáltak már. Valami oroszt! A hegedüs erre leakasztotta a balalajkát a falról és cseh nótába kezdett. Oh micsoda mély érzelmek vannak Keleten! Mi hozza képest ez a rongy pesti élet! Ellágyulva nézett önmagára. Lejtőre került szörny! Oda a jó neve. Az apja. Az anyja régimódi asszony, mindent a szivére szokott venni.

Mehetnékje támadt: szörnyü éjszakát fog rendezni. Mint a regényekben. Bün, bün és hajnalban egy dörrenés... Sápadt, ónszinü arccal hullik le majd a padlóra. Rendőri riport.

Egy szászat dobott oda a zenészeknek de rögtön az volt az érzése, hogy vissza kellene venni, mert röhögnek rajta. A fizetőpincér a rendes emberek szimatával gyanakodva nézte, amig csak ki nem ment az ajtón.

A kapu alatt a portás majdnem fölkiáltott, mikor Eugén odacsusztatta neki az ötpengőst. Máskor egy vasat sem szokott adni.

Az uccán összerázkódott és ugy tett, mintha egy képzeletbeli uccába akart volna befordulni, de ez csak kisebb szédülés volt, nem volt részeg. Nekiment egy kicsit a falnak. Erről jutott eszébe, hogy még nem is vacsorázott. Valamit enni kell, az megnyugtatja az idegeket, de viszont némelyik doktor azt állitja, hogy az ember ideges állapotban nem tud enni.

Szemetverően kivilágitott büfé állta az utját. Bement és habozás nélkül dobatta a

akkor a fiát elsősorban az jellemzi, hogy elődei példájával szakítva, nem igért semmit.

A jó gazda csőcdes, de annál kitartóbb és áldozatosabb munkájával, éjjelt nappallá téve dolgozott a költségvetési egyensúly helyreállításán és most, mikor az egész ország vezetői közül a gazdasági válság a nemzet kincstárnokat szinte első emberré teszi az országban, az adómérséklés és az adóbehajtás könnyítése tárgyában kiadott gyakorlati rendelkezéseivel megmutatta, hogy valóban gazdája a magyar pénz kincstárának, noha sokkal nehezebb ott gazdálkodni, ahol ugyszólván mindig is mindő gazdálkodni. Pénzügyminiszternek lenni nem szenvatikus dolog ma Magyarországon, még az ellenzéki politikusok sem vádolhatók meg azzal, hogy a pénzügyminisztersége aspirannak, mert kritizálni sokkal könnyebb, mint cselekedni. Wekerle azonban ilyen körülmények között is eredményeket produkált, a legközelebb benyujtandó egyszerűsítési javaslata óriási adminisztrációs terhektől szabadítja meg az országot és főerdeme az, hogy mindezt a valóban nagy emberek [illegible] ban csinálta meg.

A magyar asszony.

A Magyar Közgazdasági Egyetem korszerű intézményével bővült, a kultuszminiszter megnyitotta a nőnevelési szemináriumot, mely a falupolitikai szeminárium keretében kiképzést nyujt az iskolán kívüli népnevelésben résztvenni szándékozó nőknek.

Ez a korszerű intézmény sok olyan kérdést vet föl, amelyek mindig meg voltak a magyar életben és amelyekre a magyar élet társadalmi utón meg is felelt. A magyar asszony nemcsak a regényekben él, a Trianon után rank szakadt ezernyi bajt legkülönbségesebb hordozója és martirja A magyar asszonynak meg nem emeltek szobrot, pedig megérdemelne, minden magyar férfi nevében megérdemelné, hogy ugyanugy, ahogy a Nevtelen Hősnek szobrot adtatnak, ugyanugy a Nevtelen Magyar Asszonynak is szobra legyen és előtte nema tisztelettel haladjanak el a polgárok. A magyar asszony volt az, aki kikísérte az állomásra egyetlen fiát, elkülditte őt a véres forgatagba. A magyar asszony volt az, aki férjét, fiát mint hadimunkásnő helyettesítette és a fárasztó munka után neki ült, hogy levelet irjon, tábori levelet, hogy csomagot készitsen messze Olaszországba, Orosz-Lengyelországba, vagy Szerbiába. Ő volt az, aki a férfiak által teremtett változásokhoz igazodott, ezer alakban támadt föl, átalakult, intézte a haztartást, a családot és az otthon nélkülözhetetlen összetartásának munkáját.

Minden szerkezetü **vas- és folytonegő,** továbbá **Automat kályhák javitását** és **chamottozását** jótállással vállalja **Szücs Aladár** lakatosmester **Szombathely,** Kossuth Lajos-ucca 19. Telefon 594. sz. Kivánatra költségvetéssel szolgál vidékre is. **Használt kályhák eladása és vétele.**

Ebben a munkában nem fáradt el, mert a magyar asszony igazi eleme a csőndes kötelességteljesítés hősiessége, amiről könnyü megfeledkezni, amig meg van, de amit pótolhatatlan hiánynak érez mindenki, mihelyt megszünt.

A technika átalakitotta az életet, a gyár, a bank, az irodák hódító hadjáratban behalózzak az országot, eljutnak a falu csöndes határába, a nádfödeket cserepzsindely váltja fö, a petróleum lámpa helyébe villanykörte kerül, a kis gyermekek alma a motorbicikli és a repülőgépen a magyar asszony gyárba jár, irógépen kopog, gyorsirást tud, egyetemre jár, orvos, mernök lett belőle.

»A nő föl-szabaditása« nemcsak a Nyugat, hanem a Kelet problémája is, a nőknek világ-szövetségük van, ez a szövetség elér New-yorktól Pekingig, a szövetségnek tagjai között hindu hercegnők, kinai asszonyok, angol missek, francia madamoiselek, fraulcinek vannak. A nők föl-zabaditásáért harcolnak. A magyar asszony legnagyobb dicsérete az, hogy a föl-szabadítást a életre bizza és nem is akar föl-szabadulni a családtól. A magyar család élete ebben a tekintetben megőrizte konzervatizmusát, ez a konzervatizmus a természet bölcsessége, mert a házasság egy formán függőséget jelent férjre és feleségre és a magyar gondolkodás szerint a legszomorubb férfi a »független« férfi, a legszomorubb nő a »független« nő.

A magyar asszony müködési teret kér és nem függetlenséget és ezért érdemel szobrot a magyar közvéleménytől.

HIREK.

A Nemzeti Blokk alkalmazottai és munkaadói ajánlo iveit szombat delig 6 ezer ember irta alá.

Most folynak a volt Ferenc József kórháznak a mostani maganalkalmazottait biztositó intézet önkormanyzati választásának előkészületei. A választás december 15-én lesz, de ezt megelőzőleg a jelöltek ajánlása történik meg. A közgyülési tagságért két tábor szall sikra, az egyik az u. n. demokratikus blökk, amely a szocialdemokrata partnak a mozgalma. Egy kivét-lével csupa országiáció, a demokratikus blokk szubája alatt, amely a szakszervezeti tanácsnak a tagja. Jellemző, hogy szocialdemokrata voltukat nem merik bevallani, mert félnek, hogy a polgárságnak a tömegei épugy mint a munkásbiztositási választásoknal, most is titkos szavazással mondanak itéletet a szocialisták felett. A másik irányzat, amely küzd a gyülési többségért, a Nemzeti Blokk, amely magaba foglalja a nemzeti és polgari alapon álló összes szervezeteket, a liberális és keresztény elemet, mert a szocialdemokrata partal szemben közös frontot kellett létesiteni. A szocialdemokrata part a szocialis intézményekből a multban partintézményt csinált, ezt pedig a polgarsagnak meg kell akadályoznia. A Nemzeti Blokk ajánlo iveit minden oldalon simpatiával fogadják és eddig 6 ezer alkalmazott és munkaadó irta alá a különböző kategóriák ajánlo iveit. Minden remény meg van arra, hogy a polgári társadalom ismét megfogja szerezni az óriási többségét ennek az intézménynek, mint ahogyan megszerezte a munkásbiztositó intézménynek többséget is. A választás megindulása előtt voltak tanácskozások, amelyek azt célozták, hogy választas nelkül közös listaval lehessen megoldani a közgyülés összeállitását. A szocialdemokraták azonban olyan tulkövetelők voltak, hogy a polgarság együtt nem mehetett a szocialdemokratákkal. Az volt a követelésük, hogy a közgyülési tagoknak harommegyed részét ők adjak és a liberális és keresztény elem az elegedjek meg a 25 százalékkal. A polgarság engedékenységének végső határáig elment, mikor azt mondotta, hogy paritásos alapon hajlandó közös listával menni a küzdelembe. A polgarság tehat nyugodtan meg a választási küzdelembe és ismét be fog bizonyosodni, hogy a szocialdemokrata part beszipkett többségét szocialis intézményen alapsan megcsökken. Felhivünk minden polgári gondolkozasu embert, az intézetnek tagjait, hogy csak a Nemzeti Blokknak ajánlo iveit irja alá és törekedjek arra, hogy a polgari gondolatnak a győzelmét elősegitse azokkal szemben, akik ezt az országot már beleviték a katyuba és akik évtizedeken keresztül a legszebb szocialis intézmenyekből, igy a volt Ferenc József kórházból is pártintézményt csinaltak. A Nemzeti Blokknak az irodaja IV. Veres Páine ucca 16. I. emelet 3. szam alatt van. Telefon: Aut. 831—84. Felvilágositásokat szivesen ad az iroda minden irányban.

A pápai állami tanitóképző intézet Mária kongregacioja december 1-én tagavatást tart, melyen az avatast Jandi Bernardin domölki apát, kormanyfőtanacsos végzi.

Az evangélikusok egyetemes gyülése. Magyarország evangélikusai november 15-én tartottak egyetemes közgyülésüket Budapesten, mintegy száz lelkesz és ugyanannyi világi részvételével. Kiemelkedő eseménye volt a közgyülesnek, hogy azon megjelent a negyven milló evangélikust egyesitő német egyházi szövetség elnöke dr. H. Kapler, akit meleg szavakkal üdvözölt az egyetemes gyülés elnöke baro Radvanszky Albert. Mint minden alkalommal, ugy most is az evangélikus egyetemes közgyülésen kifejezésre jutott a különböző felekezetek közötti béke őszinte óhajtása, melynek különösen az egyetemes felügyelő emelkedett krisztusi szellemü megnyitó beszéde adott kifejezést. Az egyetemes gyülést megelőzőleg az országos Luther Szövetség tartott egy napos konferenciat, ahol a lelkészek és az evangélikus egyház világi vezérei közül többen az egyházi élettel foglalkozó előadásaikkal elénk eszmecserét inditottak meg. A konferencia után a Szövetség rendezesében a zeneakadémian ünnepség volt, ahol Kapi Béla püspök mondotta az ünnepi beszédet.

Vasvármegye uj törvényhatósági bizottsága szerdán tartotta alakuló közgyülését dr. Taranyi Ferenc főispan elnökletével. A főispan beszéde után Bezeredj István felsőházi tag mondott beszédet, majd az uj törvényhatóság örökös tagjává választotta Lingauer Albint, gróf Sigray Antalt, dr. Vargha Gábort, Éhen Gyulat, dr. Pethő Ernőt, dr. Nárai-Szabó Lászlót, Kaiser Lajost és báró Seebach Károlyt.

Konferencia. A kemenesaljai ev. egyházmegye lelkészei és felügyelői f. hó 27-én közös konferenciát tartanak Celldömölkön.

Elhunyt földbirtokos. Kiss Antal kemenesmagasi földbirtokos hétfőn, életének 84-ik évében elhunyt. Szerdán délután temették Kemenesmagasi és vidékének részvétele mellett.

Fontos a szőlővesszők megbizható helyről való beszerzése!

Szőlőoltványok: ripária portális, rupesztris montikola és berlandiere alanyokon, sima és gyökeres alanyvesszők, hazai és othelló gyökeres szőlővesszők, valamint francia barack facsemeték kaphatók államilag ellenőrzött telepünkön:

Badacsonyvidéki Szőlőtelep Kezelősége Tapolca, a Balaton mellett

Kérjen árjegyzéket! Szállitás összel és tavasszal

Polgárság figyelmébe. A képviselő és a községi választók névjegyzéke elkészült és azok a városházán közszemlére vannak kitéve folyó hó 27-ig. Mindenkinek saját érdeke meggyőződni arról, hogy a névjegyzékbe fel van-e véve, mert ha ezt elmulasztja és a névjegyzékből kimarad, felebbezésének helye nem lesz.

Családi est a Kath. Legényegyletben. A csalakos idő sem tartotta vissza a vendégeket és elhozták szeretetteljes, odaadó figyelmüket a meghitt körbe. Az elnök üdvözölte a megjelenteket, akiket először egy Mindszenthy költemény gyönyörködtetette, mielkezetükbe idézve egy elfelejtett, mégis értékes kath. költő jubileumát. Majd Febert Lajos polgári iskolai tanár értékes előadása keltette figyelemre az elméket és vezette őket hitük történetében a pogányokban áldozó ősöktől, akik fejüket Krisztus édes igájába hajtották Pázmány Péter hajnalán. Utána gondolatok röpködtek, midőn a fiúk ajkáról felharsant az ének.

Vallásos estély. A celldömölki evang. Nőegylet folyó hó 24-én, ma vasárnap d. u. fél 6 órakor az evang. templomban vallásos estet rendez, a következő műsorral: 1. Közének. 2. Ima. 3 Karének, Szorády Dénes ig. vezetésével énekli az ev. leányegylet énekkara. 4. Előadás. Tárja: Czipott Géza szombathelyi ev. lelkész. 5. Bach-Praeludium. Orgonán játsza Szabó Dezső csöngei ev. tanító. 6. Ősi var. Csengey Gusztavtól. Szavalja Szabó Jenő ev. tanító. 7. Ima. 8. Közének. Az érdeklődőket szeretettel meghívja az ev. Nőegylet.

Teljesen szabad a pénzkivitel. A román pénzügyi kormány megszüntette az összes deviza- és valutakivitelt korlátozásokat. A rendelet értelmében Romániából bármely összeg kivihető akár lejben, akár idegen valutában külön és előzetes engedély nélkül.

Nem szabad gabonát lefoglalni. A pénzügyminiszter megtiltotta, hogy az adóbehajtások alkalmával adóhátralék fejében gabonát foglaljanak le s ezáltal a gazdaközönségnek lehetetlenné váljék az azzal való szabad rendelkezés.

Gyomor- és bélzavaroknál, étvagytalanságnál, szorulásnál, fölfuvodásnál, gyomorégésnél, felböfögésnél, szédülésnél, homloknyomásnál, nátyingernél 1—2 pohár természetes »Ferenc József« keserűvíz alaposan kitisztítja az emésztőutakat. Közkórházi jelentésekben olvassuk, hogy a Ferenc József vizet még a fekvő betegek is nagyon szívesen isszák és általánosan dicsérik. A Ferenc József keserűvíz gyógyszertárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Mennyi jóvátételt kapott Anglia? Az angol kormány nyilatkozata szerint Anglia a mult költségvetési évben, vagyis a folyó évi augusztus hó 31-ig jóvátételi fizetések címén összesen 26 millió 717 fontot kapott. Háborus adósság címén viszont 32 millió 235 ezer fontot fizetett Anglia a mult költségvetési év folyamán az Egyesült Államoknak. Anglia háborus fizetési mérlege tehát több mint 6 millió font terhet mutat a mult esztendőben, ennyibe kerül egy év alatt Angliának a világháboru, ami azt jelenti, hogy a győzteseknek nem jó üzlet a háboru. Prágából jelentik, hogy egyes hirek szerint Csehország 250 millió arany frankot fog fizetni fölszabaditási illeték címén. Ez 37 esztendőn keresztül évi 96 millió cseh korona terhet jelentene Csehország számára. Ez a hir nagy elkeseredést kelt Csehországban, mert mindezideig sikerült a fölszabaditási illetékek törlesztését és megállapitását elkerülni. Csehország részéről ez a körülmény teszi érthetővé azt a nagy elkeseredest, amelyet a magyar és bulgár megbizottak párizsi tiltakozása kiváltott.

A TESz jubiláris ünnepségeinek sorrendje: 1929. december 7-én: Nemzeti Színház alkalmi diszelőadása: Elmémult haragok. Jegyek a színháznál válthatók rendes helyárak mellett. 8-án délelőtt 11 órakor diszgyülés a Pesti Vigadó nagytermében. 8-án délután 5 órakor testületi tisztelgés a kormányzó ur Őfőméltósága előtt. Gyülekezés a Kir. Vár udvarán. 8-án este 9 órakor ünnepi vacsora a Pesti Vigadó nagytermében. Hölgyeket és vendégeket szívesen látunk. Megjelenés estélyi öltözet vagy fekete ruha. Vacsora jegy 3·50 P. előre váltandó a TESz-nél V. Mérleg-utca 2. félemelet. 9 én reggel 10 órakor tisztelgés Őfelsége József és dr. József Ferenc főherceg uraknál. Indulás a TESz helyiségeiből V. Mérleg-u. 2. félemelet, fél 10 órakor. 9-én délelőtt 11 órakor az Ipar és Mezőgazdaság Pártoló Szakosztály nagygyülése a Varmegyeházán. A TESz-elnökség kéri a tagegyesületek és községek vezetőségét, hogy a résztvevők számára és nevére nézve mielőbb, de legkésőbb november 29-ig irásban adjanak választ. Ha a vacsorára az egyesületek a jegyeket egy listán kivánják kiváltani, ugy a listán a résztvevők nevét és állását tüntessék fel és ezen lista beküldése után az ár kifizetése ellenében a vacsorajegyeket a TESz-nél december 6-ig felvehetik.

Tanitóválasztások. A kemenesmagasi ev. gyülekezet egyhangulag Bertalan Sándor okl. tanitót választotta meg a gyülekezet tanitójává. Szabó István ottani ev. lelkész a beiktatás alkalmával magas szárnyalásu beszédet mondott. A gyülekezet nevében Guóth Gábor felügyelő üdvözölte a megválasztott tanitót. — Ugyancsak egyhangulag választotta meg tanitóvá a magyargencsi gyülekezet Unger József okl. tanitót.

Történelmi hazugság a Magyarokról. Csak nemrégiben tiltakoztak a magyar sajtó egyes organumai a Romániában szerkesztett iskolakönyvek ellen, amelyekben a magyarok ugy szerepelnek, mint undoritó kinézésü, kialló pofacsontu kutyafejü népfaj, amely ellenségeinek a szivét kiszakitotta és megette. Most egyik előkelő londoni lap a Radics jugoszlav politikus szivének egy zugrabi bank pénztárában történt fölfedezéséről irva megjegyzi, hogy a meggyilkolt ellenfél szivét megenni ősrégi magyar szokás volt, ugyhogy a meggyilkolt parasztpárti politikus szivének bebalzsamozása erre a magyar szokásra vezethető vissza. Az angol lap nem vesz tudomást arról, hogy Radicsot egyáltalan nem magyar politikai ellenfelei gyilkolták meg, nem tudja, hogy ez a példátlan politikai gyilkosság a jugoszláv parlamentben játszódott le, ellenben készpénznek veszi ellenségeink rosszakaratu hiresztelését, ugyhogy itt kifejezetten egy szervezett magyarellenes propaganda működésére következtethetünk.

Védelmi háboru az autók ellen. Egyik franciaországi törvényszék 8 évi kényszermunkára itélte Jan Rouille gazdálkodót, aki Evreauxban a háza előtt barrikádot emelt az uton az autók ellen. Egy autó nekifutott a barrikádnak, utasai sulyosan megsérültek. Szándékos emberölés kisérletével vádolta a biróság a gazdálkodót, aki nem is tagadta, hogy velőban az volt a célja, hogy az autókat felboritsa. A biró megkérdezte, miért harag szik annyira az autókra, mire a vádlott igy felelt: — Az autósok sem voltak tekintettel rám, ők is gyilkolják a gyalogjárókat. Ha az országuton megy az ember, folyton életveszélyben forog az autók miatt, ha pedig otthon nyugodni akar, a robogó autók veszett tülkölése nem hagyja aludni.

Törlesztéses kölcsön tehenek beszerzésére. A földmivelési kormány 60 ezer pengő törlesztéses kölcsönt folyósitott azoknak a gazdáknak részére, akik bejelentették igényüket a piros tarka jó tejelő tehenek beszerzésére. A kölcsönt egy év alatt lehet visszafizetni. Kedvező esetben a tehén ára egy évi tejmennyiség árából megtérül.

A mindenki karácsonyfái. Az utóbbi években karácsony estéjén fel-fel gyuladtak Budapest uccáin — különösen a legelhagyatottabb külvárosi részekben — a Mindenki Karácsonyfái, azok a fák, amelyeket az Iskolanővérek vezetésével egy külön erre a célra alakult bizottság gyüjtött meg, hogy a karácsony örömét, hangulatát, szépséget hirdessék az egész városon keresztül és örömöt szerezzenek az ucca nincstelenjeinek, akik talán rongyosan és éhesen nem mernének bekéredzkedni egy karácsonyfától csillogó, ünnepi terembe.

A karácsonyfák alatt énekkar szokta hirdetni, hogy »Mennyből az angyal lejött hozzátok«, — »Dicsőség mennyben az Istennek« — és a csengetyü szavara összegyült sok szegény kis gyermek, mögöttük könnyes szemü szegény asszonyok, munkából hazasietö és mégis födetlen fővel álló munkásemberek szivében kigyullad az öröm, mert ime testvérek vagyunk, közös okunk van az örvendezésre és aki csak tudja, együtt énekeli: békesség, békesség . . .

A Mindenki Karácsonyfáinak gondolatát Slachta Margit szociális testvér hozta haza Amerikából. Az ő kérésére alakult meg a bizottság, amely a fák felállitásán fárad és felhivására az ország több városában állott az elmult karácsony alkalmával szintén az uccán néhány karácsonyfa.

Ez évben azt szeretnők, ha a mi városunk szegényeinek hirdetnék a ragyogó karácsonyfák a legnagyobb örömet, békességet s ha a mi uccai fáink alatt is összetalálkozna szegény és gazdag, hogy együtt énekeljünk közös örömünkről.

A Mindenki Karácsonyfái akcióról Slachta Margit testvér december 3-án este 7 órakor előadást tart a Radióban. Akiket érdekel ez a szeretetteljes gondolat, annak felhivjuk rá a figyelmét, hogy hallgassa meg.

Az iskolánkivüli népmüvelési előadás 1929—30. évi ciklusat mult vasárnap megtartott előadással nyitották meg. A városháza nagytermét zsufolásig megtöltő, a társadalom minden rétegét képviselő közönség jelenlétében a helybeli Máv. dalárda Hiszekegy . . . énekének ünnepies akkordjai után dr. Pintér József megnyitja az előadás sorozatot. Megnyitója után, melyben továbbra is hasonló és kitartó érdeklődést kiván, a takarékosságról tartott előadást. Utána Alföy Pongrác tanár »Az emberi jellem és a testi alkat« cimen tartott érdekes, értékes és figyelmet lekötő előadást. Ujra a dalárda következett. Hazafias érzelmeket keltő, müvészi éneke nagy tetszést és elismerést váltott ki a hallgatóságból. Szórady Dénes ev. elemi iskolai igazgató a »Felfedezések« történetét ismertette szakszerüen, nagy alapossággal és érdeklődést keltően. Dr. Vanyó Tihamér tanár saját szerzésü hazafias költeményei közül szavalt el harmat, mély átérzéssel és hazafias lelkesedéssel. Különösen megkapó és hatásos volt »A magyar anyához« cimü költeményének előadása. A Himnusz hangjai után egy tartalmas, élvezetes délután sok értékétől gazdagodva hagyta el a városháza kellemesen fütött nagytermét a közönség. — A mai előadás szintén délután 4 órakor lesz ugyanott. Alfay Pongrác tanár mult heti előadását folytatja. Löbl Oszkár tanító

CONTINENTAL SZÁLLODA BUDAPESTEN

VII. Dohány-ucca 42—44. Táviratok: Continentalotel.

a vidéki uri közönség igazi otthona.

Tisztaság. Kényelem. Előzékenység.

Minden szobában hideg-meleg folyóviz, központi fütés.

Egy ágyas szobák árai: 5. 6, 7, 8, 9, 10 pengő.
Két ágyas szobák árai: 8, 9, 10, 12, 14, 15, 16 pengő.

Szobák telefonnal. Szobák fürdőszobával.

PÁLPUSZTA SAJT VILÁGMÁRKA

pedig »A magyar regény és Jókai« cimen tart előadást.

Felülfizettek a Kath. Legényegylet Katalin-estjén: Szabó Károly 10 P, Mórocz Emilián, Simon Sándor, Rosenheim Jenő, Abrahám István, Mav. Temetkezési Egylet, Kereskedők Egylete, dr. Pintér József, Zsoldos Erzsébet, dr. Doczy Kálman, Glatz István, Németh Sándor 5 P, dr. Horváth Károly 4 P, id. Vadassy Pál, Dinkgreve Nándor, Csoknyay József, Babics Imre, Stanits Fulgent, Alfay Pongrác, Broczky András, Jándi Bernárdin, Kleffi Gyula 3 P, özv. Malnási Antalné, Marton Pál, id. Németh István, Kovács József, Farkas Lajos, Zaborszky Sándor, Klimits Lajos, Szagán Gyula, Koczor Daniel, Nunkovits Dénes, Berkes Jenő, Györffy Imre, Kuthy József, Németh János hentes, N. N., Markus Flóris, Muranyi József 2 P, id. Vajai Sándor, Supola Vilmos, Varga József, Gyuráky József 1 50 P, Karacsonyi Lajos 1·20 P, Jenei János, özv. Kis Jánosné, id. Nagy István, Rezi János, Szabó Ferenc, Wendler Lajos, özv. Holpert Jozsefne, Horvath Lajos, Metzger János, Ivanics N., Sipőcz Lajos, Vamos-y István, Tóth István, vitez Varga József, Horvath János, Laskóy Jozsef, Remport András, Farkas Jenő, Somogyi József, Fodor Károly, Molnar Ferenc 1 P, Papp Ernő 50 fillér. Németh Emilia 2 P. A szives adományokért ezuton mond halas köszonetet az egyesület vezetősége.

Figyelmeztetés. A celldömölki r. kath. egyházközség ezuton is felhivja az erőkelt egyházközségi adozók figyelmet arra, hogy f. evi december hó 1-én es 2-an fogja szedni az ez evi egyházi és iskolai adó negyedik (IV) részletét a r. kath. fiuiskolában d. e. 10—12, d. u. 4—6 óráig. Sajat érdekében cselekszik jól minden hatralékos adozó, ha az 1929. evi adóit pontosan fizeti be az egyházközség pénztárába, mert a késedelmeskedők ellen a hatosagok közbenjarását kell igenybe venniök.

Rom. Kath. Egyházközség.

A magyar agrármozgalmak története Kossuth Lajostól nagyatádi Szabo Istvan haláláig — cim alatt adta ki Bodrogközy Zoltán dr. miniszteri titkar, miniszterelnökségi sajtoreferens legujabb művét. A mű szerzője könyvét az alábbiakban ismerteti:

Ezzel a teljesen úttörő munkámmal az volt a célom, hogy megmutassam a magyar szántóvetőréteg emelkedési vonalát s a demokratikus eszmekör jegyében megvilagitsam azokat a területeket, amelyek a jövőre nézve kivánni valókat tamasztanak. Ennek a rétegnek felfelé ivelő életvonala van s higgadt vezetőkre hallgatva, akik számára az utat tervszerüen elkészitik, — el fognak érkezni ahhoz a közéleti szerephez, melynek a magyar gazdatarsadalom a varományosa.

Művemmel szolgálni ohajtom azt a széles körben hangoztatott joszandeku kivanalmat is, hogy a magyar nép a maga történetéből a multban keveset törődtek — allampolgári nevelésben kell részesiteni. Igen szoros analógiat lehet megvonni a mai idők és a mult század reformkorszaka között. Akkor gróf Szechényi István vezetésével indult meg a szabadságjogok kiterjesztésének erősebb üteme. Gróf Széchényi István tudatos épitéssel, tervszerü előrehaladással s gazdasagi megerősitéssel kivanta a reformokat megvalositani. Az idők tanulsagai és analógiája ma is ezt követelik tőlünk.

A fejlődés irányát a tradicionalis és nemes értelemben vett magyar népies demokracia fogja megadni. Ebből a demokraciából fakado gondolkodasnak kimagasló személyisége volt Nagyatádi Szabó István, akit a magyar nép nem fog soha elfelejteni, mikent [illegible] Lajost nem felejti el, de kivanatos is, hogy az ő személye olyan idealként lebegjen a feltörekvő magyar falusi rétegek előtt, akik az ország jövője és a szantovető nép jobb sorsa szempontjából előnyös hatást tud gyakorolni nemcsak a jelen kuszált pártpolitikai életében, de a jövő remélhető nagy nemzeti alkotasai során is. A pontokba szedett programmnal sokkal értékesebb hagyatékot testál Nagyatadi Szabo István erre a rétegre, amikor iranyelvként jelölte meg, hogy »minden jogot törvényes uton kell elérni és semmit forradalmiag. Harcolni, ha kell, evtizedeken at egy idealért, akár lassu téglarakással, robotos munkával, csak a rombolás ne kapjon lábra.«

Munkám, mely 400—500 oldal terjedelemben a Kiralyi Magyar Egyetemi Nyomda kiadványában már ez év elején meg fog jelenni, összefüggő egeszben, de az alábbi fejezetekben targyalja az eseményeket:

1. A jobbágyság helyzete a felszabaditás éveiben s közvetlenül a felszabaditás után.

2. Agrárszocializmus. Ebben a fejezetben feltárom, hogy a felszabaditott jobbagyság egyik része miként vált örökösévé a köznemességnek, amelyből kialakult a kisgazdaréteg s a másik része a mostoha viszonyok következtében hogyan sülyedt le a mezőgazdasági munkásréteg szinvonalára. Ezt a panaszos osztályt használta fel a nemzetközi szocializmus arra, hogy eszméit közötte széthintse. Ennek az agitaciónak három iránya volt: a szociáldemokraták egyik szakszervezeteként szereplő Földmunkasok Országos Szövetsége, élén Csizmadia Sandorral, a másik a Mezőfi Vilmos-féle ujjaszervezett szocialdemokrata párt, amely később hajlott a nemzeti gondolkozás felé s az Achim L. Andras-féle szocialista parasztszervezkedés, különösen Békésvármegyében.

3. Az agrár-szocialista eszmék terjeszkedése ellen több üdvös intézkedést tett és óhajtott megvalósitani Daranyi Ignác, de a harc oroszlanreszét a szövetkezeti szervezkedés vette at, amely gróf Karolyi Sándor eszméit megvalositva, nagy mertékben hozzajarult a falu békéjének és vagyoni erősödésének biztositasahoz.

4. A kisgazdaréteg politikai emelkedése szempontjából határkő az 1908. évi nagyatádi időszaki választás, amikor egy ottani kisgazda, Szabó István megvalasztasaval elérték azt, hogy a modern Tiborczként felléptő férfiu nem a sebek ütése, hanem a sebek gyogyitasa érdekében előállit a törvényhozásban a nemzet legszélesebb rétegét jelentő gazdatarsadalom gazdasági és szocialis panaszanyagával, amikor a törvenyhozas évtizedeken at közjogi vitákban élte ki fő tevékenységét. Nagyatádi Szabo Istvan fellépésével megindult a politikai előrehaladás utjan a magyar népies demokracia.

5. A haboru utani idők hangulata a földbirtokrendezés kérdését eleinte mint puszta agitációs anyagot allitotta a forradalom szolgalataba. Élénk bizonyiték erre Buza Barna elhibázott tervezete. Nagyatadi Szabó István forradalom alatti szerepe.

6. A földbirtokszocializalas. A bolsevizmus ideje.

7. Az ellenforradalmi idők. A pártok kialakulása: a kisgazdapart vezető szerepe. A földreform, kishazhelyek és vitézi telkek.

8. Az alkotmanyos élet megindulása. Az intelligencia és a kisgazdaréteg nemzetmentő munkajanak megpecsételése, gróf Bethlen István és Nagyatadi Szabo István őszinte kézfogasa.

A könyv világos, eleven, az érdeklődést allandoan ébrentarto stilusban van megirva, különös figyelemmel arra a szempontra, hogy népünk legegyszerübb fiai is megérthessék. Fontos, hogy ezt a művet az agrarszövetkezetek, gazdakörök, olvasoegyletek és a gazdat megszerezzék. Bolti ara 20 P lesz, de előfizetes réven lapunknál 16 P kedvezményes arért megszerezhető. Postadij a megrendelőt terheli.

Halló! Figyelem! Halló!

Ha a hideg tél jön, siessen mindenki

hó és sárcipőjét

megjavittatni, amelyek javitását gőz és villanyerőre berendezett gépekkel teljes garanciával vállalom.

Raktáron tartok a legjobb minőségü **hó és sárcipőket** és **gumi csizmákat** minden szinben, a legolcsóbb áron. Tisztelettel

Lakatos József

cipő áruháza Celldömölk Kossuth-u. 1.

Uradalmi tej

naponta kétszer házhoz szállitva ujból kapható az Alsósági Bérgazdaságban. Érdeklődni lehet »Celldömölk 8« számu telefonon.

Alsósági Bérgazd.

Schlesinger Gyula.

Hálózati és telepes

Rádió készülékek

és alkatrészek a legolcsóbb árban

részletre is

Koczor Dániel

rádió és vill. szaküzletében szerezhető be.

Állandó nagy raktár

Accumulátorok, friss száraz Anódok, minden gyártmányu csövek. Villamos csillárok, vasalók stb. Rádió és accumulátor javitást vállalok. Szakszerü accumulátor töltés.

Porszivó kölcsönzés.

Telefon 30.

Értesités.

Értesitem a t. rendelőimet és a nagyérdemü közönséget, hogy sikerült összeköttetésbe lépnem egy nagyobb cégel és igy tekintettel a mai nehéz viszonyokra, oly helyzetbe jutottam, hogy

ruha készitéseket

havi részletfizetésre el tudok vállalni.

Dus valasztékkal allok rendelkezésére a nagyérdemü közönségnek, barmineműférfi ruhazati cikkekkel, melyeket a legkényesebb izléseknek megfelelően készitek.

Kérem t. rendelőim és a nagyérdemü közönség szives támogatását.

Kiváló tisztelettel

Gersey Kálmán

aranyeremmel kitüntetett uri szabó Celldömölk.

Eladó

egy két éves, keveset használt Fordson traktor Olivér ekével, teljesen jó karban.

Cim a kiadóhivatalban.

Nagy kert felesbe akással

együtt azonnal átvehető.

Cim a kiadóhivatalban.

UJDONSÁG!

Dr. Urbanek László **Takarmányozási Tabellák és Utmutató** cimü igen értékes müve megjelent, igen ügyes zsebformatumban. — A könyvecske minden gazdát érdekel, különösen a mostani nehéz gazdasági viszonyok között, mert megtanitja szamitani az allattartót a helyes takarmányozási elvek mellett.

Kapható kiadóhivatalunkban is!

Ára 40 fillér.

Fehérnemü varrást és géphimzést

rövid idő alatt megtanulhatja. Kedvező feltételek. Cim a kiadóhivatalban.

Nyomatott Dinkgreve Nándor villanyerőre berendezett könyvnyomdájában, Celldömölk